

# VÁROSNEZÉS KÖZBEN

A városunkat látogatók rendszerint először a várat és a várkertet kívánják megtekinteni. Erthető ez a megnyilvánuló érdeklődés, hiszen a középkorban épült vár impozáns méretében és külső formájában a magyarországi várak között is domináló. Emlékeztetembe véstem a Várpalotán járt csehszlovákiai bányász küldöttség egy tagjának tárló kijelentését, amint nézte a várat. „Talán fel sem tudjátok mérni, milyen értékes műemlékkel dicsekedhet Várpalota...” Valóban így van, nem tudjuk kellően értékelni, megbecsülni a mi várunkat, amely az idegen figyelmét egyszerre megkapja. Es ez a vár, ez a történelmünk viharát kiállt és átélte hatalmas épülettömb puszta, egyre kopnak és omladoznak falai...

**Miként lehetne megmenteni** a pusztulástól, hogyan tudnánk megővni legalább a jelenlegi állapotát? — ez a kérdés foglalkoztat bennünket, palotaiakat. A Hazafias Népfőnt és a Városi Tanács tagjából álló csoport ma ismét városjárás van — ezúttal a várat és közvetlen környékét látogatjuk meg. A helyszínen nézzük meg és beszélünk arról, hogyan lehetne valamit javítani az itteni helyzeten. Miként lehetne szebbé tenni a várkertet, ahová a szép, meleg idő beköszöntésével sokan járnak a dolgozók közül sétálni, pihenni. Tisztaban vagyunk ezzel, hogy a lényeg, a vár újjáépítését illetően keveset tehetünk. Ez már nem városi szinten mozgó kérdés — ezzel az ország legilletesebb szervei foglalkoznak. Bármilyen cselekvő, alkotó vágy fűt is, várat építeni nem tudunk... Sok mindezt láthatunk itten, amit nyilván

rajtunk kívül mások is észrevettek, de talán csak magukban nyilvánították véleményüket...

Eppen egyik vidéki látogató csoport áll a vár bejáratánál — Várpalotán tanuló gyermekeik vizsgárára jöhettek. Nyilván nem mernek belépni a várkapun, mert a felirat, amelyet még a honvédség hagyott ottan, most is arra figyelmeztet, hogy idegenek a vár területére belépni tilos...

**A várkapun belépők** elé csúnya kép tárul. Szemét, piszok, bűz — ilyen állapot fogadja a várra kíváncsi idegent. A várban lakó egyik dolgozó felesége jön elénk és panaszkodik, hogy sok gyerek jár fel a várfalak tetejére estéknél, akiket könnyen érhet baleset is. Aggódalma nem alaptalan...

Véleményünk szerint, míg a vár helyreállítása megkezdődik, addig is egy-két ember időközönként pár-órás munkával meg tudná tisztítani a bejáratot és a lépcsőzetet a szeméttől. Nem ártana az emeletre vezető lépcsők földszinti előterét kíméseltetni és a vár alaprajzát (deszkára, lemezlapra dolgozva) a falra kifüggeszteni. Legalább némi tájékozódást kapna így módon a vá-

rat látogató. Ez nem igényelne különösebb anyagi terhet, de úgy véljük, legalább ennyit megérdemel az értékes műemlék, de ennyivel tartozik a város az iránt, aki messzi vidékről jött, hogy megláthassa a híres palotai várat...

Az úgynevezett kapualjából a lépcsőházhoz nyíló bejáratot ajtóval kellene ellátni, amelynek kulcsa a várban lakó valamelyik családnál, vagy a várjáriskola portásánál lenne elhelyezve. Erre egy kis felirat figyelmeztetné a látogatót.

A várudvarra lépve, a szabadtéri ünnepi játékok és hangversenyek rendezésének kiváló lehetőségeire gondolunk... Micsoda adottság, milyen nagyszerű akusztika... Szinte látjuk a nagy műkölapokkal borított udvart, közepén a szökőkút, a háttérben a virágos lezsidákat és a szabadtéri színpad előtt helyet foglaló sok-sok néző... De ebredjünk az álomvilágból és szomorkodjunk a valóságban. Szemét, szemét, törmelék és... disznólak, deszkából összetakolt mellékhelyiségek, amelyek nem méltók a XV. század építészeti remekéhez.

**Alkotni, építeni és szépitni** — ez minden vágyunk... Lehet is javítá-

ni a vár siralmas állapotán. Ez bebizonyosodott az elmúlt év nyarán, amikor egy hasonló látogatás után a várjárta látogatók, a honvédség és néhány áldozatra kész dolgozó pár nap alatt önkéntes munkával megtisztították a bejáratot jobbra fekvő területet az ott emelkedő törmelék- és szeméthejtől.

A fákban és zöldellő növényzetben oly szegény városunk kellős közepén valóságos oázis terül el, amely csak kihasználásra, művelésre vár. A várkert rendezésére a Városi Tanács áldozatot hozott és tavaly óta lényegesen javult itt a helyzet. E terület megóvása szempontjából nagy jelentőségű lépés volt a kökerítés kijavítása, illetve keleti oldalán egy hosszabb szakasz teljes felépítése. Jól esik a szemnek a néhány színesre festett padot megpillantani, amelyeket a piherai vágyók fogadtak örömmel. Azonban még tovább kell folytatni a csinosítást. Sok, nagyon sok még a tenni-való.

Persze itt sem gondolunk irreális kiadásokra, csak olyan összegre, ami szűk erszényünkkel telik. Egy-két ember párnapos munkájára van szükség, akik ennyi idő alatt is sokat tudnának produkálni. Elsősorban

a várkaputól a várkertben át vezető sétány rendbehozása sürgető.

**Pár kocsi murvával** is sokat javítunk. De a várfalak mellett kinövő dudvát is kívánják könnyűszerrel. A kertész szerepe ismét itt is előtérbe jön. Reá vár a bokrok megtrágyázása és... itt megint 30-40 forint értékű, szerény, igénytelen peténia ültetésére gondolok. Nem okoz különös nehézséget, úgy vélem, 2-3 szeméttgyűjtő láda felszerelése a fák törzsére. A sétányokat szegélyező füves terület 25-30 színesre festett faoszlopcskával (egy-egy, kétméter távolságban) lehetne elhatárolni a sétánytól. Sorolhatnám sokáig az apró-cseprő tennivalókat, amelyek lényegtelen apróságoknak látszanak — de ha egyszer elkészülnek, még vonzóbbá teszik a területet. Talán nem okozna nagyobb kiadást a várarok fölé épített gyalogos-hídhöz nyírna-korlátot szerelni. (Folytatjuk)

## Működik a televízió

A Szabadság Kultúrotthonban működésbe lépett a televíziós vetőkészülék. Első alkalommal vasárnap este 7 órai kezdettel a magyar-holgar mérkőzést közvetíti, melyre a szakszervezet tíz kiváló dolgozót hívott meg.

**A Lottó tegnapi sorsolásának nyerőszámai:**

49, 51, 56, 81, 88.

## Az életre szavazunk, nem a halálra

zárótőlegesen 1 kg hasadóanyagot (uránium 233-at, és 235 atom-súlyú atomot) tartalmaz, melynek hasadásakor a másodperc igen kis töredéke alatt mintegy 20 milliárd kg kalória szabadul fel. Ez olyan hatalmas hőmennyiséget jelent, hogy felhasználásával körülbelül 250.000 köbméter 20 fokos vizet lehetne forralni. Ennyi víz mintegy 8350 darab háromszáz köbméteres vasúti tálygkocsi megtöltésére lenne elég. Ebből a kocsimennyiségből alakított lánc körülbelül Budapesttől Veszpremig érne el.

Ugyanilyen vízmennyiség közepes vízállásnál másfél perc alatt folyik le a Dunának budapesti szakaszán. Összehasonlításként megemlítjük még azt is, hogy 1 kg trotilrobbanásnál mintegy 1000 kg kalória energia szabadul fel. Vagyis az 1945. típusú atombomba maghasadási energiája 20.000 tonna trotil kémiai energiájával egyenlő. Természetes az, hogy az atombomba robboló hatása nem hasonló arányú. Számítások szerint az 1945. típusú atombomba

valójában ennek a tizedrészével, vagyis 2000 tonna trotilal vehető egyenlőnek. Hogy miért van ez így? Azért, mert az atombomba a becsapódás helyén a szándékoltan nagyobb robbolást fejt ki, és így erejének egy részét elpocsékolja. Nyilvánvaló, hogy a célt egyszerű bombával is el lehet érni és a túlzott robbolás az ellenségnek sem jelent előnyt. Mint a fentiekből látjuk, az atombomba robbanása igen nagy áldozatokat követel, különösen akkor, hogyha azt lakott terület ellen használják és nincsenek erre felkészülve.

A japán fegyverszünet után bizottságok szálltak ki, hogy megvizsgálják a Hirosimára és Nagaszakira ledobott bombák hatását. Mint ismeretes, az atombomba ezekben a városokban óriási pusztítást vitt végbe. Ez a pusztítás az ottani sajátosságoknak köszönhető. Mint ismeretes, Japánban nagyrészt bambusz- és deszkaépítmények vannak és így a hatáshoz képest a pusztítás nagymértékűnek mondható.

A vasbetonvázis épületek falai nagyrészt sértetlenek maradtak és igen sok esetben még föld övöhelyek is menedéket biztosítottak. Mindettől függetlenül, az atomfegyver hatását nem szabad, hogy lebecsüljük, mert óriási pusztító hatása van.

Most nézzük meg magát a hidrogénbombát, mely szintén atomfegyver, mert az atom felhasználásán alapszik. Elve azonban más, mint az atombombáé. Mint már olvastuk is ebben a cikkben, a közönséges atombomba robbanása nem egyéb, mint nagymennyiségű energiának rendkívül rövid idő alatt való felhasználása. A 233-as, vagy 235-ös uránium, vagy plutónium nehéz atommagjának hasadása következtében. Ezzel szemben a hidrogénbomba-robbanás lényegében új magok keletkezése trichium, litium és deutérium atommagjából, más szóval ezek hélium atommagokká történő egyesülése. Tehát a hidrogénbomba alapanyaga a trichium és deutérium. Hogy ezeket robbantani tudják (hélium-atommagjává egyesüljenek) többmillió fokos hőmérsékletre van szükség, mert közönséges hőmér-

sékleten nem robban. Eppen ezért a hidrogénbomba szükséges egy atombomba beiktatása is, melynek robbanásával elő tudjuk állítani a többmillió fokos hőmérsékletet, vagyis az atombomba olyan szerepet tölt be, mint rendszeres bombában a gyújtószerkezet. A hidrogénbomba nagyságát és hatását mindig a benne lévő trichium és a benne lévő deutérium mennyisége határozza meg. Minél több trichium és deutérium van a hidrogénbombában, annál nagyobb a hatása. Hogyan védekez-

son a dolgozók részére. Erre bizonyították az, hogy a felszabadulás óta lakóépületeink, bármilyen kicsi városban legyen is az, övöhelyekkel készülnek, amelyek atomtámadás esetén is eléggé biztonságosak. Mindezekben kívül népi államunk nem sajnálja az anyagi áldozatot arra, hogy az atomveszélyes helyeken külön erre a célra, alkalmas övöhelyeket építtessen. Mindezekben kívül különféle szervezetek vannak felállítva, melyeknek az a feladata, hogy megszervezzék az esetleges atom- és egyéb légitámadások ellen a védekezést, ilyen például a légoltalom. Igen fontos ezeken ki-



zünk ezen fegyverek ellen. Mint már említettük, úgy népünk, mint kormányunk és békefőnökünk is meg kell értenie, hogy az országunknak és népének a legfontosabb feladata az, hogy a gyilkos fegyvereket örökre belítsák.

De ugyanakkor nem feledkezünk meg arról sem, hogy esetleges támadás esetén biztonságot nyújt-

vül az önvédelmi csoportok megalakulása, melyeknek célja az feladata a személyek védelme. Népi államunk azonban bármennyire is gondoskodik a lakosság atomtámadás elleni biztonságáról, fontos az, hogy maga a lakosság is megtegyen mindent annak érdekében, hogy biztosítsa önmagát esetleges támadás ellen. (Folytatjuk)

**nyeres**

Kormányur sei, valamint a nálatlansága k... (többletköltségek) címén megtérít feltételtl annal negyedévet me

Azt a váll... negyedévi tén... 1956. évi alap... ségrészesedés

A nyereség igénybe:

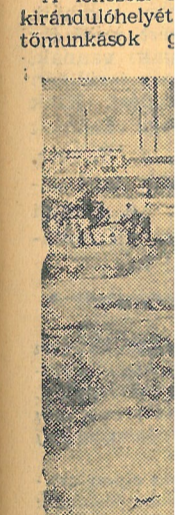
a) felosztás... (lala)kat az I... bérhányadnak... konként a töl... meg. A felosz... nem lehet töb... évekből kifize

b) Vállala... kat szolgáló n... toi a többlet... Vállalatun... sedés a követ... Az alumín... lési tevékenys... anyagköltség... százalékát tes... százalékát. A... ját tehát ez... rozva a rend... kal, — 28,5 sz... Felosztható... Vállalatfejle... fordítható a t... Minthogy... nem lehet töl... ben kifejtett... szonylatában... ősz ki.

Feleltés I... százalékban... ges számítás... gunk teljesít... mértékben fi... elosztást ille... den újabb e... nyújt alapre

**ÉI**

A loncsosi r... kirándulóhelyét... tőmunkások g...



Szinte minden... nek, pedig a... időszaka kissé... Most a 26-c... ról szeretnék... kövel, vízhán... betartják az... építik a bán... kormány prog... lággá váljon... nek, akik legn... lesik meg a k... rabb a párt, a... koztak: — a... életkörülmény... ért jöttek el... honuktól, me... teiktől távol... bányászok kö... Kétszázötve... szerre nyolc... én dolgozna... nil, amit az

A Magyar Szocialista M... Várpalota városi Ideig... Bizottság és a városi tan... Felelős szerkesztő: Angy... Veszprém megyei Nyomda

UJ VARPALOTA... Kismadarak a... új iton kezdi... jukat fiaink, — az... és kitarást kívy... es volt tanítványaink